

DUMINICA DUPĂ BOTEZUL DOMNULUI

Începutul propovăduirii Domnului

APOSTOL. EFESENI 4, 7-13

Fraților, fiecăruia dintre noi i s-a dat harul după măsura darului lui Hristos. Pentru aceea zice: «Suindu-Se la înălțime, a robii robime și a dat daruri oamenilor». Iar aceea că: «S-a suit» – ce înseamnă decât că S-a pogorât în părțile cele mai de jos ale pământului? Cel ce S-a pogorât, Acela este Care S-a suit mai presus de toate cerurile, ca pe toate să le umple. Și El a dat pe

unii apostoli, pe alții proroci, pe alții evangheliști, pe alții păstori și învățători, spre desăvârșirea sfinților, la lucrul slujirii, la zidirea trupului lui Hristos, până vom ajunge toți la unitatea credinței și a cunoașterii Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârșit, la măsura vârstei deplinătății lui Hristos.

EVANGHELIE. MATEI 4, 12-17

În vremea aceea, auzind că Ioan a fost întemnițat, Iisus a plecat în Galileea. Și, părăsind Nazaretul, a venit să locuiască în Capernaum, lângă mare, în hotarele lui Zabulon și Neftali, ca să se împlinescă ceea ce s-a zis prin Isaia prorocul, care zice: «Pământul lui Zabulon și pământul lui Neftali spre mare, dincolo

de Iordan, Galileea neamurilor; poporul care stătea în întuneric a văzut lumină mare și celor ce ședea în latura și în umbra morții lumină le-a răsărit». De atunci a început Iisus să propovăduiască și să spună: Pocățiți-vă, că s-a apropiat Împărăția Cerurilor.

TÂLCUIRE

„Este mai mic decât toate semințele, iar dacă crește, este mai mare decât toate buruienile” (Matei 13, 32)

Hristos zice că ceea ce se întâmplă cu grăuntele de muștar, se întâmplă și cu propovăduirea Evangheliei. Ucenicii Lui erau cei mai slabi dintre toți, cei mai mici dintre toți, dar, totuși, lucrând în ei o putere mare, Evanghelia s-a propovăduit în toată lumea.

La pilda grăuntelui de muștar, Domnul adaugă încă și pe cea a aluatului, pe care l-a luat femeia și l-a ascuns în trei măsurile de făină, până ce a dospit. Adică, precum aluatul dospește o cantitate mare de făină, așa Apostolii, zice El, vor întoarce toată lumea.

Și vezi înțelepciunea Lui! El alege pilde de la fire spre a arăta că, precum acelea se fac, adică creșterea grăuntelui de muștar și dospirea întregii frământături, tot așa va fi și cu propovăduirea Evangheliei la toată lumea. Nici unul dintre Apostoli nu putea să-I stea împotriva și să-I zică: „Ce vom putea noi, doi-

sprezece, aruncându-ne într-o așa mare mulțime?”. Hristos le spune că tocmai prin aceea puterea lor va străluci mai mult, că ei, amestecându-se cu o mulțime așa de mare, nu se vor nimici. Precum aluatul dospește frământătura atunci când se apropie de făină, și nu numai că se apropie, ci se și amestecă cu ea, așa și voi, atunci veți birui pe vrăjmașii voștri, când vă veți amesteca și vă veți topi cu dânșii [adică: îi veți ierta și îi veți iubi].

Și precum aluatul, deși se ascunde în făină, nu piere acolo, ci în curând face totul asemenea lui, în același chip va fi și cu propovăduirea Evangheliei. „Așadar nu vă temeți – voiește să zică Hristos -, căci Eu, deși v-am spus mai înainte că veți trece prin multe necazuri, totuși veți birui și veți străluci”.

Nu te mira că Domnul, vorbind despre împărăția cerului, a întrebuintat pilda grăuntelui de muștar și a aluatului, căci El vorbea către oameni neînvățați, care

prin acest chip de învățătură se înțelepteau. Iar cei necredincioși trebuie să recunoască acum puterea lui Hristos, văzând că, în adevăr, așa s-a făcut, precum El a spus. Ei trebuie să-L cinstească pentru două pricini: Pentru că a spus mai înainte, și a împlinit El însuși. Încă și astăzi amestecă pe adevărații Săi ucenici în mulțimea cea mare a lumii, pentru ca aceștia să împărtășească și altora cunoștințele lor cele mai bune. Nu vă tânguieți că numărul vostru este prea mic, căci puterea cuvintelor cucernice este mare, iar ceea ce o dată a dospit va sluji iarăși de aluat pentru alții. Și precum scânteia, aprinzând lemnul, îndată se face o flacără mare, și prin aceasta aprinde și altele, așa se întâmplă și cu vorba cea cucernică, sau predica. Dar pentru ce Hristos n-a întrebuintat pilda focului, ci a aluatului? Focul nu lucrează totul prin sine, ci prin mijlocirea lemnului aprins; aici, însă, aluatul lucrează totul prin sine. Iar dacă doisprezece bărbați au învățat toată lumea, gândeste ce mare vinovăție avem noi, credincioșii, care, fiind așa de mulți, nu putem aduce la calea cea dreaptă pe ceilalți, pe cei necredincioși, care stau încă afară. Și noi putem fi aluat pentru mii de oameni.

Dar vei zice tu: „Aceia erau Apostoli!”. Și apoi, ce? Oare, ei nu erau de aceeași fire ca și tine? Nu petreceau și ei în cetăți? Nu mâncau și ei ca noi? Nu lucrau și ei cu mâinile lor? Oare, ei erau îngeri și au fost pogorâți din cer?

Dar zici tu: „Ei puteau săvârși minuni!”. Dar nu minunile i-au făcut pe dânșii așa de vrednici de mirare! Și până când ne vom sluji de minunile lor, spre a acoperi propria noastră ușurătate a minții? Iată, sunt o mulțime de sfinți care n-au strălucit prin minuni. Dimpotrivă, sunt unii care izgoneau pe demoni, dar au căzut în păcat și nu au fost cinstiți, ci, dimpotrivă, au fost pedepsiți.

Dar, oare, ce lucruri atât de mari au făcut Apostolii? Au nesocotit toate comorile pământești, n-au căutat slavă și s-au lepădat de toate cele vremelnice. Dacă n-ar fi făcut acestea, ci ar fi fost robi ai poftelor, atunci chiar de ar fi sculat mii de morți, totuși nimic nu ar fi folosit. Mai mult, ar fi fost socotiți ca niște amăgitori. Viața cea dreaptă este cea care strălucește peste toate și atrage harul Sfântului Duh.

Ce minuni a săvârșit Ioan Botezătorul de a câștigat atâtea cetăți? Cum că el n-a săvârșit nici o minune, ne spune Evanghelistul Ioan în cuvintele: „Și mulți veneau la El și ziceau: Ioan nu a făcut nici o minune, dar toate câte a zis Ioan pentru Acesta au fost adevărate” (Ioan 10, 41).

Și prin ce, oare, Ilie se făcuse vrednic de mirare? Negreșit, prin îndrăzneala lui înaintea împăratului; negreșit, prin râvna lui pentru Dumnezeu; negreșit, prin sărăcia lui, prin cojocul lui, prin peștera lui, căci el, după aceea, a făcut minuni. Și pentru care minune s-a uimit diavolul de Iov? Acesta n-a arătat nici o minune, ci o viață strălucită de fapta bună și o răbdare mai tare decât oțelul. Ce morți au înviat, oare, Avraam, Isaac și Iacob? Ce leproși au curățit? Ba încă minunile par a vătăma, dacă nu sunt unite cu privegherea și cu smerenia.

Și când Hristos a dat povățuiri ucenicilor Săi, nu le-a zis: „Faceți minuni, ca să le vadă oamenii”, ci le-a zis: „Așa să strălucească lumina voastră înaintea oamenilor, ca să vadă ei faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri” (Matei 5, 16). Încă și lui Petru, El nu i-a zis: „De Mă iubești, fă minuni”, ci: „Paște oile Mele” (Ioan 21, 15). Și pentru ce, Hristos, cu deosebire, îl alese pe dânsul, pe Iacov și pe Ioan? Poate pentru minunile lor? O, nu! Toți Apostolii curățau leproși, înviu morți, și toți dobândiseră de la Dânsul aceeași putere. Așadar, pentru ce acești trei erau deosebiți? Pentru iscusința sufletului lor.

Vezi că mai mult decât toate este de trebuință viața îmbunătățită și dovada prin fapte, căci: „Din roadele lor îi veți cunoaște pe dânșii” (Matei 7, 16). Dacă te-ar lăsa cineva să alegi: sau morți să înviezi în numele lui Iisus, sau să mori pentru numele Lui, tu ce ai alege? Negreșit aceasta din urmă, căci este o faptă mântuitoare, iar cealaltă este doar o minune. Și dacă cineva te-ar lăsa să alegi între puterea de a preface fânul în aur și puterea de a socoti toate bogățiile ca pe fân, nu ai alege, oare, pe aceasta din urmă? Negreșit, numai aceasta ar câștiga pe oameni. Dacă ei te-ar vedea fă-

când aur din fân, ar crește numai lăcomia lor de avere, și toți ar vrea să învețe acel meșteșug, ca Simon Magul (Fapte 8, 19); iar dacă te-ar vedea disprețuind bogățiile, repede s-ar slobozi și ei de boala lăcomiei lor. Vezi că viețuirea valorează mult și este un propovăduitor vorbăreț? Când zic viețuirea, nu înțeleg că cineva trebuie să trăiască în sac și în cenușă, ci înțeleg necesitatea comorilor pământești, iubirea aproapelui, milostenia, hrănirea celor flămânzi, biruirea mâniei, lepădarea de slava deșartă, alungarea pizmei. Hristos zice lămurit: „Învățați-vă de la Mine, că sunt blând și smerit cu inima” (Matei 11, 29).

Așadar, dacă tu vrei să te asemeni Apostolilor, nimic nu te oprește. Nu ai nevoie de darul minunilor.

Dacă ai nimicit păcatul din tine, dacă ai sfărâmat puterea satanei, ai călcat pe capul lui, ai slăbit puterea lui, i-ai împrăștiat oastea, atunci ai săvârșit cea mai mare minune. Prin aceasta s-au făcut mari și Apostolii, precum spune Petru: „Noi am lăsat toate, și am urmat Ție” (Matei 19, 27). Întru aceasta să urmăm și noi lor, să ne lepădăm de cele vremelnice, să ne dăruim lui Hristos, pentru ca noi, împreună cu Apostolii, să ne facem părtași vieții veșnice, prin harul și bunătatea lui Iisus Hristos, Căruia se cuvine slava, în vecii vecilor. Amin.

Sfântul IOAN GURĂ DE AUR
din «Predici la duminici și sărbători»

FRÂNTURI DE SINAXAR

Sfânta Tatiana iubea mult rugăciunea și postul, încât se asemena unui înger și, pentru curăția și înțelepciunea ei, a fost aleasă diaconiță a Bisericii din Roma. Fiind atunci împărat Alexandru Sever, în vârstă de numai 16 ani, lăsase cârmuirea cetății în mâinile dregătorilor săi care, slujitori la idoli fiind, îi urau și îi prigoneau pe creștini, chinându-i și omorându-i. Așa a fost prinsă și Sfânta Tatiana, cu gândul că o vor face să se închine idolilor și să renunțe la iubirea ei pentru Dumnezeu.

Născută în Roma cea veche, copila a fost învățată dreapta credință de către tatăl ei care, deși lucrase pentru împărat, în taină îi slujea lui Dumnezeu. Crescând cu dor de cele sfinte, Tatiana a refuzat să fie mireasa unui om și să se îndulcească de bucuriile lumii acesteia, logodindu-se cu Domnul. Iubea mult rugăciunea și postul, încât se asemena unui înger și, pentru curăția și înțelepciunea ei, a fost aleasă diaconiță a Bisericii din Roma. Fiind atunci împărat Alexandru Sever, în vârstă de numai 16 ani, lăsase cârmuirea cetății în mâinile dregătorilor săi care, slujitori la idoli fiind, îi urau și îi prigoneau pe creștini, chinându-i și omorându-i. Așa a fost prinsă și Sfânta Tatiana, cu gândul că o vor face să se închine idolilor și să renunțe la iubirea ei pentru Dumnezeu.

Ce s-a întâmplat apoi a fost însă un chin mai degrabă pentru ei, decât pentru sfântă, căci îngerii care o înconjurau îi băteau în chip nevăzut pe dregători, unii dintre ei murind, iar alții ajungând să creadă în Hristos și să moară pentru El. Tânăra reușise, prin rugăciuni, să zdrobească trei zei, pe Apolon, Artemiza

și Jupiter, templele lor fiind distruse de cutremur și fulgere, iar duhurile cele necurate din zei fiind izgonite. Pe Sfânta Tatiana au încercat în fel și chip să o omoare, au bătut-o fără milă, i-au scos ochii, i-au tăiat trupul, au aruncat-o unui leu înfricoșător, dar din rănilor ei curgea lapte și izvora din ea un miros de bună mireasmă, iar Domnul o făcea iarăși sănătoasă și mai frumoasă, de la o zi la alta.

Crezând că este o vrăjitoare, slujitorii împăratului i-au tuns părul, dar văzând că puterea ei nu stă în această podoabă și rămânând fără idei prin care să o poată tortura până la moarte, au decis să îi taie capul cu sabia. Nu doar Sfânta Tatiana a primit cununa mucenicească, ci și tatăl ei, cel care o învățase din dumnezeieștile cărți, trecând amândoi la viața cea veșnică după care râvniseră atât de mult.

În prezent, capul Sfintei Mucenițe Tatiana se află în Catedrala mitropolitană din Craiova. Moaștele sfintei au ajuns de la Roma la Niceea și apoi la Biserica „Sfinții Apostoli” din Constantinopol. După ce Constantinopolul a căzut sub turci (1453), în timpul domniei lui Neagoe Basarab, boierii Craiovești au adus capul Sfintei Mucenițe Tatiana, împreună cu moaștele Sfântului Grigorie Decapolitul, la Mănăstirea Bistrița, în județul Vâlcea.

După reorganizarea Mitropoliei Olteniei (1950-1955), capul Sfintei a fost depus la Episcopia Râmnicului și apoi la Catedrala mitropolitană „Sfântul Dimitrie” din Craiova.

PENTRU TINERI

Cuviosul Teodor Sicheotul (secolele VI-VII) se trăgea dintr-o familie din satul Sichea din Anastasiupol, cea mai mare eparhie a Anghirei. Era copilul din flori al unei femei ușuratică, însă aceasta nu a împiedicat pe Dumnezeu să-l facă sălaș al Său și cinstit arhiereu. Până la urmă, iubitorul de liniște Teodor a părăsit cu binecuvântare episcopia și s-a dăruit întru totul ascezei.

Cândva a trecut pe la chilia lui un condamnat numit Gheorghe cu paznicii lui, ca să ceară binecuvântarea lui. Soldații l-au rugat pe cuvios să-l povățuiască pe Gheorghe.

Într-adevăr, cuviosul l-a spovedit, iar acel condamnat, cu ochii plini de lacrimi, a cerut a se împărtăși.

– Dezlegați-l din lanțurile lui pentru a-l putea împărtăși, s-a rugat cuviosul de soldați.

– Nu avem curajul, părinte, pentru că este puternic, și dacă va vrea să facă un lucru nebunesc, nu-l vom putea opri, au motivat aceștia.

Atunci, de Dumnezeu purtătorul Teodor, a luat în mâini Sfântul Potir, a ridicat ochii săi către cer și s-a rugat. În același moment, lanțurile s-au desfăcut și au căzut cu zgomot. Soldații s-au speriat și au alergat să încuie ușile.

– Nu vă fie frică!, i-a liniștit cuviosul. Cunosce îndreptarea lui. Nu va face nimic rău.

Astfel, l-a împărtășit pe commandant și apoi a dat tuturor să mănânce. După masă, soldații i-au pus din nou lanțurile și și-au continuat drumul.

*Minuni și descoperiri din timpul Sfintei Liturghii,
Editura Egumenița, 2000, pp. 21-22*

CÂNTAȚI DOMNULUI TOT PĂMÂNTUL

Troparul Sfintei Mucenițe Tatiana, diaconița

Glasul al 4-lea

Mielușeaua Ta, Iisuse, Tatiana, strigă cu glas mare: pe Tine, Mirele meu, te iubesc și pe Tine căutându-

Te mă chinuiesc și împreună mă răstignesc și împreună mă îngrop cu Botezul Tău; și pătimesc pentru Tine, ca să împărățesc întru Tine; și mor pentru tine, ca să viez pentru Tine; ci, ca o jertfă fără de prihană, primește-mă pe mine ceea ce cu dragoste mă jertfesc Ție. Pentru rugăciunile ei, ca un Milostiv, mântuiește sufletele noastre.

Condacul Sfintei Mucenițe Tatiana, diaconița

Glasul 4

Arătatu-Te-ai astăzi lumii...

Luminat-ai strălucit întru pătimirea ta, răbdătoare de chinuri, ceea ce te-ai înroșit în sângiurile tale și ca o frumoasă porumbiță, către cer ai zburat, Sfântă Muceniță Tatiana. Roagă-te deci pentru cei ce pururea te cinstesc pe tine.

GÂNDUL ZILEI

„Împărăția cerurilor” nu este într-un loc, ci în trăire. Pentru că este „în noi” (Luca 17, 21). Ioan predică venirea împărăției cerurilor, pe care Hristos Împăratul o va preda lui „Dumnezeu, și Tatălui” (I Corinteni 15, 24).

ORIGEN, TEODOR DE MOPSUESTIA

